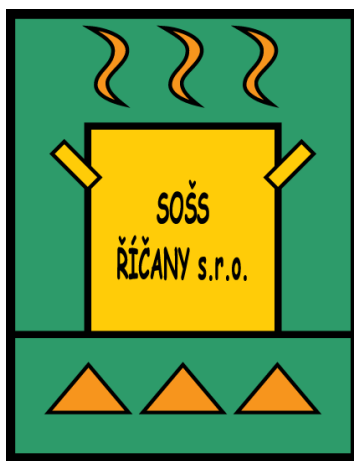

Žákovské portfolio

Střední odborná škola
stravování Říčany s.r.o.

Metodická příručka

Žákovské portfolio

Střední odborná škola stravování
Říčany s.r.o.

Metodická příručka

Plán realizace aktivit žákovského portfolia

1. Forma vedení a založení elektronického portfolia

- Žáci k vedení svého portfolia využívají službu Google Workspace Education - Google učebna “Žákovské portfolio”.
- Struktura složek podle jednotlivých tříd zachycuje základní přehled žákovských kompetencí a vlastních aktivit v průběhu vzdělávacího procesu na škole.
- Do jednotlivých složek si žáci umísťují výstupy své práce (studia). V přehledu výstupů jsou povinné výstupy, které musí každý žák mít splněné. Portfolio žáka je vhodné doplňovat i dalšími nepovinnými výstupy, které žák během studia získá.
- Ukládat se mohou pracovní listy, seminární práce, projektové výstupy, fotografie, textové dokumenty, multimédia apod.

2. Plán realizace žákovského portfolia

Plán realizace portfolia vychází ze stanovených cílů a stanovených žákovských kompetencí příslušného učebního nebo maturitního oboru.

V plánu realizace jsou uvedeny minimální povinné požadavky na výstupy žákovského portfolia. Tyto je pak vhodné průběžně doplňovat i dalšími výstupy, které mapují vzdělávací aktivity žáků v průběhu studia.

Úložiště reflektovaných “důkazů”:

- sběrná část (dokumenty, diplomy, pracovní listy, fotografie, apod.)
- sebereflexe (prostor pro mapování a vyhodnocování sběrné části - *Co tento dokument o mě říká? Jaké kompetence jsem tímto získal, prokázal?*)
- formativní část (návrh možného posunu ke stanovenému cíli, reflexe procesu učení, autoevaluace)

3. Zodpovědnost za realizaci

Žákovské portfolio je nástrojem osobnostního a profesního rozvoje žáka. Jedná se o živý dokument celoživotního vzdělávání a učení, které mapuje vlastní dovednosti, znalosti, zkušenosti a potřeby.

Za vedení žákovského portfolio je tedy zodpovědný každý žák samostatně. Vyučující jednotlivých předmětů jsou zodpovědní za realizaci minimálního rozsahu aktivit dle plánu realizace žákovského portfolio.

Pro úspěšné zavádění žákovského portfolio je nezbytná také spolupráce třídního učitele. Jeho hlavním úkolem bude spolupráce při zavádění portfolio, zdůvodňování potřebnosti a motivace žáků k využívání tohoto nástroje. K tomuto účelu je vhodné využívat třídnické hodiny, akce se třídou a jiné společné aktivity.

Pro úspěšnou realizaci žákovského portfolio je nezbytná spolupráce těchto pedagogů:

- **třídní učitel** – informuje žáky o funkcích portfolio, zdůvodňuje potřebnost a motivuje žáky k využívání

tohoto nástroje. K tomuto účelu je vhodné využívat třídnické hodiny, akce se třídou a jiné společné aktivity,

- **ostatní vyučující ve třídě/škole** – pravidelně kontrolují seznam povinných částí portfolia, mohou také podávat návrhy na nové aktivity vhodné pro začlenění do portfolia
- **vedení školy** – realizuje pravidelné sdílení zkušeností a tipů napříč pedagogickým sborem, sleduje a řídí progres v realizaci ŽP.

Jak zvýšit zájem žáků a vysvětlit principy vedení portfolia?

Učitelé a TU mohou využít v komunikaci se žáky těchto formulací k vysvětlení principů založení a pravidelného vedení ŽP.

- portfolio je jedním z nástrojů nejen hodnocení, je to výraz tvé aktivity.
- portfolio ti ukazuje, co ses naučil (osvojování kompetencí), a vede tě k vzájemné pomoci.
- portfolio ukazuje tvou osobnost.
- přínosem ti bude učení bez stresu, posun směrem k tvořivosti, větší motivace, možnost sebehodnocení i hodnocení ostatních.
- můžeš vložit i průběžné didaktické testy (které budou ověřovat zvládnutí určitých celků učiva).
- portfolio dokládá i tvou ochotu a připravenost k plnění školních povinností (volní charakteristiky).
- díky portfoliu zhodnotíš i svou schopnost a ochotu

spolupracovat s druhými.

- aktivity mimo vyučování – dokumentuj i svou zájmovou činnost, soutěže, olympiády, brigády či pracovní zkušenosti.
- je to soubor tvých prací za určitou dobu – písemné práce, úvahy, fotografie, projekty, záznamy z pozorování, přípravy k ZZ nebo MZ, aj.
- portfolio vedeme elektronicky, ale Tvou povinností je ho každé pololetí vytisknout a vhodně ho uspořádat do desek, šanonu.

Při používání portfolia se naučíš:

- uvědomovat si proces učení
- sledovat vlastní úsilí a pokrok v učení
- posílit svoji zodpovědnost za proces učení
- spolupodílet se a plánovat další učení
- vybírat a obhajovat svoji „nejúspěšnější“ práci
- zamýšlet se nad svou osobností
- projevovat originalitu, tvořivost a samostatnost

4. Výstupy a reflexe portfolia

Zhodnocení výstupů a reflexe bude realizováno 1x ročně vždy na konci školního roku v rámci projektového dne.

4.1. Projektový den k žákovskému portfoliu

Příprava pedagogů

Příprava třídních učitelů na projektový den se uskuteční

na společném setkání učitelského sboru.

Vhodné metody jsou:

- formální schůzka všech učitelů k revizi obsahu ŽP za školní rok – příprava a kontrola vzorových PL, které mají mít žáci v ŽP uloženy, sjednocení informací třídním učitelům, kteří povedou projektový den,
- neformální rozhovory mezi učiteli k ŽP – sdílení dobré praxe, návrhy na použití metod, osvěžení si metod a technik, které hodlají TU v projektovém dni využít,

Realizace se třídami

Projektový den naplánujeme na vhodný den na konci školního roku v rozsahu 4 vyučovacích hodin a je možné jej realizovat:

- ve škole v kmenové učebně,
- v počítačové učebně nebo s využitím jiných prostředků (tablety, mobily) pro elektronický přístup do žákovského portfolia na Google Workspace Education,
- mimo školu v terénu (žáci musí s portfoliem pracovat offline nebo si potřebné materiály předem stáhnout do osobních elektronických zařízení nebo vytisknout).

Jednotlivé prostory je možno střídat a kombinovat.

Praktické tipy, jak se žáky mluvit nad jejich portfoliem, příklady, aktivity

- reflexe – myšlenková mapa na téma portfolio
- pracovní listy - balanční kruh, sebepoznání, sebeprezentace, zápis z exkurze, učení, zhodnocení z praxí, pracovních zkušeností aj.
- Jaké své práce si nejvíce ceníte a proč? (zhodnocení práce za školní rok, přehled své vlastní práce...)
- Na čem byste ještě chtěli dále pracovat a jakým způsobem? (uvědomění si, co se mi dařilo nejméně, na čem ještě chci zapracovat)
- porovnání výkonu s očekávanými výstupy i předchozími výsledky
- doplnění všech povinných částí portfolia za daný školní rok, kontrola úplnosti.

Zhodnocení portfolia

Portfolio představuje posun od sumativního hodnocení k formativnímu a nabízí možnost porovnání výkonů žáka vůči očekávání a porovnávání s předchozími výsledky. Práce s portfoliem je nesnadná a časově náročná. Portfolio však žákům umožňuje vidět svůj vlastní vývoj a je i vizitkou práce učitelů.

Jak již bylo řečeno, za portfolio je zodpovědný osobně každý žák. Za portfolio jako celek není udělována klasifikace, ovšem dílčí uložené práce mohou být průběžně klasifikovány či hodnoceny v rámci příslušných předmětů.

Třídní učitelé na projektovém dni kontrolují, zda je splněn

stanovený obsah portfolia, co má být ukládáno kým a kdy.

Portfolio má sloužit především žákům k ocenění vlastního pokroku a studijního úsilí a má odpovídat na otázku – kdo jsem? Proces tvorby je hodnotnější než výsledky. Je to příležitost, jak umožnit žákům formovat se v komplexní osobnost.